

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** RKROM02
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Gyermekbántalmazás és idősbántalmazás
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Child abuse and elderly abuse
4. **Kreditérték:** 2 kredit
5. **A szak(ok), szakirányok megnevezése (ahol oktatják):** Rendészeti vezető mester szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** NKE
Rendészettudományi Kar, Bűnügyi Tudományok Intézet Kriminológiai Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Prof. Dr. Barabás Andrea Tünde egyetemi tanár
8. **A tantárgy oktatói:** Prof. Dr. Barabás Andrea Tünde egyetemi tanár, Dr. Németh Zsolt ny. r. ezredes PhD egyetemi docens; Dr. Sivadó Máté r. őrnagy tanársegéd PhD; Kiss Tibor r. őrnagy tanársegéd, dr. Berei Róbert r. alezredes tanár, Prof. Dr. Sárkány István ny. r. vezérőrnagy, egyetemi tanár.
9. **A tanórák száma (előadás+gyakorlat):**
 - 9.1. összes óraszám:
 - 9.1.1. Levelező munkarend: 6 óra
10. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A téma a gyermekkel és az idősen áldozatokkal foglalkozik. Hogyan lehet megakadályozni ezeket a bűncselekményeket, és mit tehet a rendőrség?
11. **A tantárgy szakmai tartalma (angolul):** The subject deals with the child and the elderly victims. How can prevention these crimes, and what the police can do?
12. **Elérendő kompetenciák (magyarul):** A kurzus előadásaiban az érdemi együttműködés módszereinek kidolgozására és gyakorlására fektetjük a hangsúlyt.
13. **Elérendő kompetenciák (angolul):** In the lectures of the course, we focus on developing and practicing methods of co-operation.
14. **Előtanulmányi kötelezettségek:** Előtanulmányi kötelezettség nincs
15. **A tantárgy tematikája:**
 - 15.1. Gyermekbántalmazás és elhanyagolás: fogalma, fajtái, csoportosítása. Hazai és nemzetközi adatok.

- 15.2. Módszertan, tünettan, felismerés, megelőzés, kezelés, az egészségügyi alapellátás (házi orvos, védőnő), továbbá a jelzőrendszer tagjainak a feladatai.
- 15.3. A bántalmazó szülő kórrajza. Anyai, gyermeki és környezeti tényezők szerepe a bántalmazásban. A nehezen kezelhető gyermek. Léleki bántalmazás várandósságtól a gyermekkor végéig.
- 15.4. Gyermekkorúak intézetből és családból történő engedély nélküli távozásának/szökésének okai, hatósági körözési tevékenység kriminológiai aspektusai.
- 15.5. Kortárs bántalmazás, kirekesztés – a bullying, cyber bullying.
- 15.6. Intézményi bántalmazás (oktatási, egészségügyi, rendészeti).
- 15.7. Gyermekbántalmazás honlap bemutatása: civil szervezetek, segítők, társszakmák szerepe, együttműködés formái.
- 15.8. Gyermekbarát igazságszolgáltatás - helyszínelés, kihallgatás, áldozatvédelem.
- 15.9. A lakosság-öregedés problémája. Az időskorúak objektív biztonsági helyzete és szubjektív biztonsága.
- 15.10. Időskorúak intézményi és családon belüli bántalmazása, az időskorúak bántalmazásának látenciája.
- 15.11. Az időskorúak egészségügyi és szociális helyzetének szerepe viktimizációjuk okságában.
- 15.12. Az időskori viktimitás megjelenése az egyes bűnözési jelenségcsoportokban, figyelemmel a megelőzés lehetőségére.
16. **A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:** tavaszi szemeszterben 4. félév
17. **A foglalkozásokon való részvétel követelményei, elfogadható hiányzások mértéke, távolmaradás pótlásának lehetősége:** A tanórán a részvétel a tárgy a tárgy teljesítésének feltétele, igazolt mulasztás esetén a hallgató köteles a pótlás koordinálása érdekében egyéni konzultációt kezdeményezni.
18. **Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:** A féléves tanulmányi időszak egy külön útmutató szerint házidolgozat elkészítése kötelező a gyermekbántalmazás, illetve az idősbántalmazás tárgyköréből.
19. **Az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:** Kollokvium (szóbeli vizsga) különös hangsúllyal a összefüggések megértésére
20. **Irodalomjegyzék (magyarul, angolul):**
 - 20.1. **Kötelező irodalom:**

Borbíró Andrea – Gönczöl Katalin – Kerezi Klára – Lévay Miklós (szerk.): Kriminológia. [Criminology (In Hungarian)] Wolters Kluwer 2016. 313-367. oldal. ISBN:9789632956053

Gönczöl K. – Kerezi K. – Korinek L. Lévay M. (szerk.): Kriminológia-Szakkriminológia [Criminology – Specialization criminology]. Complex Kiadó, Budapest, 2006.

Government decision (1744/2014 (10.17.) regarding the National Crime Prevention strategy (2013-2023)

Government decision (1744/2014 (10.17.)) regarding the National Crime Prevention strategy (2013-2023)

Virág György (2005): Családi viszonyok – a családi erőszak kriminológiai vizsgálata, KJK Kerszöv, 2005.

Gyermekközpontú igazságszolgáltatás – gyermekjogi projekt, szerk.: Lux Ágnes, Alapvető Jogok Biztosának Hivatala, Budapest, 2013.

20.2. Ajánlott irodalom:

Adler-Mueller-Laufer: Kriminológia. [Criminology] Osiris, Budapest, 2000.

Bognár-Margitán-Vaskuti: Kiskorúak a büntető igazságszolgáltatásban, [Minors in criminal justice] KJK Kerszöv, Budapest, 2005.

Rosta Andrea: Rendőrségi gyermekvédelem a kontroll-elmélet tükrében, Magyar Rendészet, 2010. 3-4. szám, 73-101.

Korinek, L.: Kriminológia I-II. [Criminology I-II] Magyar Közlöny, lap-és Könyvkiadó, Budapest, 2010.

Az 1997. évi XXI. tv. a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

A 20/2010. sz. ORFK vezetői utasítás a rendőrség bűnmegelőzési tevékenységéről

A www.gyermekebantalmazas.hu weboldal Szakembereknek c. alkönyvtárának szakmai anyagai.

Sárkány István (1999): Az időskor viktimológiája, BM Kiadó, Budapest.

Budapest, 2018. szeptember 3.

Prof. Dr. Barabás Andrea Tünde egyetemi tanár
intézetvezető, tanszékvezető
tantárgyfelelős

